

UITGAVE VAN WIJKVERENIGING DE VOGELWIJK

Vogelwijk

Jaargang 66 **6** oktober 2023

**SUCCESSVOLLE STRAATFEESTEN | PIETER EN NELLKE DEN DULK
AARDWARMTEPRIMEUR LAAN V. POOT | LOODS TER DISCUSSIE**

Vogelwijk

Jaargang 66 . oktober 2023

Nummer 6

Advertenties

Beheerder: Thomas Kramer

E advertentiebeheer@vogelwijkdenhaag.nl

Kwettertjes: Mileen Boutkan

T 3684333, E mhboutkan@planet.nl

Redactie

Dick van Rietschoten

Laan van Poot 152, T 06 27268377

E dvanrietschoten@ziggo.nl

Mieke Hendriks

Papegaailaan 12, T 06 38444072

E miek.hendriks@gmail.com

Sjaak Blom

Pauwenlaan 10, T 06 51 79 82 13

E blom.bruin@hotmail.com

Anja Knoope

Sportlaan 73, T 06 10 01 51 38.

E anjaknoope@gmail.com

Ruud van der Hoofd (webmaster)

E webmaster@vogelwijkdenhaag.nl

Algemeen mailadres redactie

redactie@vogelwijkdenhaag.nl

Website wijkvereniging

www.vogelwijkdenhaag.nl

Aan- en afmelden van leden

T 06 24 77 87 21 of

E leden@vogelwijkdenhaag.nl. Zie verder achterin onder 'Ledenadministratie'

Verschijsing: 8 x per jaar. Oplage: 1950 ex.

Druk

Pasmans Drukkerij

Chroomstraat 33, 2544 EX Den Haag

T (070) 397 71 71

E info@pasmans.net

Ingezonden kopij

Journalistieke bijdragen of brieven van lezers zijn van harte welkom. De redactie heeft het niet eens te zijn met de inhoud van ingezonden brieven, maar behoudt zich het recht voor niet-inhoudelijke redactionele wijzigingen aan te brengen of al te uitvoerige teksten te bekorten. In bijzondere gevallen is de redactie en/of het bestuur gerechtigd ingezonden stukken niet te plaatsen.

Van de Redactie

Door Dick van Rietschoten

Terwijl we half september nog midden in een schitterende nazomerweek verkeerden, werden we – eerlijk gezegd tot enig afgrijzen – door de gemeente Den Haag al bruut geconfronteerd met de komende winter. Het College van B&W liet de gemeenteraad namelijk weten dat bij de viering van oud en nieuw bij wijze van proef zes wijken, waaronder de Vogelwijk, worden aangewezen als 'vuurwerkvrije zone'. De overige wijken die geheel knalvrij zouden moeten blijven, zijn de Archipelbuurt, het Benoordenhout, Bohemen/Meer en Bos, het Regentessekwartier en het Zeeheldenkwartier.

Het gaat hier om gebieden waar volgens recent onderzoek meer dan 70 procent van de bewoners vóór een algeheel vuurwerkverbod is. Wat de Vogelwijk betreft ligt dat percentage op 78. Ons is weliswaar niks gevraagd, maar volgens de gemeente gaat het om een representatief onderzoek van juni dit jaar.

De proef die tijdens de jaarwisseling in zes wijken wordt gehouden, betreft overigens geen absoluut verbod op het afsteken van vuurwerk, want dat is simpelweg niet te handhaven. Je kunt nu eenmaal niet in elke straat politieagenten of BOA's neerzetten. Het gaat dus om een vrijwillige 'onthouding' door de desbetreffende wijkbewoners. De gemeente verzoekt hen vriendelijk op oudejaarsavond en in de nieuwjaarsnacht geen vuurwerk af te steken, en daarbij blijft het. Controles op dit vuurwerkcelibaat zijn er niet en er staan evenmin sancties op het negeren van het verzoek.

De vraag is natuurlijk of dat werkt. Begin dit jaar werden op vele plekken in onze wijk nog grote hoeveelheden vuurwerk afgestoken en de nachtelijke hemel werd urenlang door kleurige fonteynen verlicht. Ook aan de randen van de Bosjes van Poot en het Westduinpark, die ter bescherming van de aldaar levende dieren al tot 'vuurwerkvrije zone' waren uitgeroepen. Het zal ons benieuwen of het op 31 december 's avonds overal in de wijk stil zal blijven. We zijn er niet gerust op, maar mocht het inderdaad zo uitpakken, dan verdient de Vogelwijk een groot compliment. Op de pagina's 3 en 5 wijdt wijkvoorzitter Redmar Wolf hier ook enkele regels aan.

Over de Bosjes van Poot gesproken: daar valt in dit nummer meer over te lezen, maar ook over een nieuwe parkeermaatregel, over een echtpaar dat al een halve eeuw op de Sportlaan woont, een aantal straatfeesten, een aardwarmteproject en een jubileum-hardlooppfeestijn van Haag Atletiek.

De wijk in Vogelvlucht

Door Redmar Wolf, voorzitter wijkvereniging De Vogelwijk

Directe democratie: van Athene naar Quick

In de 6e eeuw voor Christus werd in Athene de democratie ingevoerd. Dat gebeurde dankzij de historische figuur *Clisthenes* (570–507 voor Chr.) Deze staatsman voerde een grondwetswijziging door waarmee de Volksvergadering de absolute soevereiniteit verkreeg. In de bijeenkomsten van deze Volksvergadering had iedere aanwezige een stem; een directe democratie dus. De eerlijkheid gebiedt wel te zeggen dat alleen Atheense mannen de vergaderingen mochten bijwonen, de democratie was dus nogal selectief.

Het idee van directe democratie is echter blijven bestaan en leeft ook nog voort in onze wijk. Denk bijvoorbeeld aan onze algemene ledenvergadering waar ieder aanwezig lid van de vereniging zijn of haar stem kan laten horen en in voorkomend geval een stem kan uitbrengen. Op onze ledenvergaderingen kunt u meepraten en meebeslissen, maar dan moet u natuurlijk wel acte de présence geven. Zoals op de komende ALV op maandagavond 16 oktober om 20.00 uur in het clubhuis van Quick. Gaat een onderwerp u aan het hart, zorg dan dat u erbij bent!

Verkeersveiligheid Sportlaan

Het hoofdthema van deze komende bijeenkomst is een onderwerp van – helaas – levensbelang: de verkeersveiligheid. De tijd is rijp om stappen te nemen in bijvoorbeeld het veiliger maken van het oudste deel van de Sportlaan. Vraag is dan wel: wat wil de wijk? Vinden de wijkbewoners dit belangrijk? Met een massale opkomst kunt u in ieder geval een duidelijk signaal afgeven. En u kunt uw zorgen, ervaringen en ideeën delen.

Op de avond zal in ieder geval onze verkeerscommissie een conceptplan toelichten om de verkeersveiligheid op het betreffende stuk Sportlaan (tussen de Houtrustweg/Houtrustbrug en de Nieboerweg) te verbeteren. Het concept is inmiddels, als het goed is, via onze website www.vogelwijkdenhaag.nl en via Hoplr te raadplegen. Op de ledenvergadering horen wij graag wat u van deze voorstellen vindt. Moeten ze worden aangescherpt, aangepast of ingetrokken? Het zou mooi zijn als de vergadering hier een oordeel over kan vormen.

De Appelloods; cultuur of natuur?

Het volgende punt op de agenda betreft de toekomst van de zogeheten Appelloods. Momenteel is die voormalige Duitse garage aan de rand van de Bosjes van Poot nog eigendom van de gemeente en verhuurd aan Theatergroep Rabarber. Het huidige gebruik zal vermoedelijk nog een jaar voortduren. Maar de vraag is: wat dan? Tijdens de ALV kunnen de aanwezigen hun visie kenbaar maken. Het bestuur zal een toelichting geven op de huidige stand van zaken in dit dossier.

Wellicht is er tegen die tijd ook meer nieuws over de toekomst van het oude Rode Kruisziekenhuis. Er doen wat onbevestigde verhalen de ronde en wij trachten momenteel feiten van fictie te scheiden en zullen hierover berichten.

Knallend het nieuwe jaar in

En dan nog even dit. Naar het zich laat aanzien is de gehele Vogelwijk de komende jaarwisseling aangewezen als vuurwerkvrije zone. B&W willen dat in de Archipelbuurt,

het Benoordenhout, Bohemen/Meer en Bos, het Regentessekwartier, de Vogelwijk en het Zeeheldenkwartier tussen 31 december 18.00 uur en 1 januari 2.00 uur geen vuurwerk wordt afgestoken. Buiten die tijden mag het sowieso al niet. Uit een in opdracht van de gemeente uitgevoerd onderzoek zou blijken dat in deze wijken de meeste mensen een vuurwerkverbod willen.

Dit betekent dat vuurwerkliefhebbers dan moeten uitwijken naar een locatie als het Tesselseplein, want in Duindorp kan nog wel gewoon geknald worden. In de Vogelwijk zal het donker (moeten) blijven. Hoewel... Ik verwacht toch wel enige burgerlijke ongehoor-

zaamheid bij een maatregel waarbij van tevoren al is aangekondigd dat er niet gehandhaafd wordt. Of ligt hier een taak voor het bestuur van de wijkvereniging om gehuld in een reflectievest op oudejaarsavond corrigerend op te treden? Vooralsnog zal ik enkel en alleen wijkbewoners aanspreken om hen een gelukkig nieuwjaar te wensen. Maar zo ver is het nog lang niet. In ieder geval eerst de Algemene Ledenvergadering. Graag zie ik u daar, dan praten we verder!

Redmar Wolf (mede namens de collega-bestuursleden Adam Braithwaite, Paul Lohmann, Lodewijk de Haes en Ilonka Sillevs Smitt)

AGENDA

Algemene ledenvergadering Wijkvereniging De Vogelwijk

Maandag 16 oktober

Locatie: Clubhuis Quick, De Savornin Lohmanlaan

Aanvang: 20.00 uur

1. Opening en aansluitend verslag laatstgehouden vergadering, 12 december 2022
2. Terugblik op wijkfeest van 24 juni
3. Stand van zaken voormalig Rode Kruisziekenhuis.
4. Bespreking conceptplan voor een verkeersveiliger Sportlaan tussen Houtrustweg en Nieboerweg
5. De toekomst van de 'theaterloods' aan de rand van de Bosjes van Poot
6. Mededelingen, o.m. inzake vacatures
7. Rondvraag
8. Sluiting

Ongenoegen over nieuw besluit parkeerregime Sportlaan-Noord

Door Dick van Rietschoten

De verkeerscommissie van de wijkvereniging is verbolgen over het recente besluit van B & W om het betaald parkeren-regime op de 'smalle Sportlaan' en in enkele zijstraten daarvan te wijzigen. Het besluit komt erop neer dat bewoners met een parkeervergunning uit de Bomenbuurt en het Regentessekwartier vanaf 1 november hun auto 's avonds ook zonder te betalen in deze Vogelwijkstraten mogen neerzetten.

Gevreesd wordt dat hierdoor de parkeerdruk op en rond het betreffende stuk van de Sportlaan weer flink zal toenemen.

Een bewoner van de Bomenbuurt die in het bezit is van een parkeervergunning mag zijn auto volgens de nu nog geldende regels 's avonds niet gratis neerzetten in Vogelwijk-Noord, waar sinds april dit jaar ook voor par-

keren moet worden betaald. Dan riskeert hij een boete, want zijn vergunning geldt alleen voor zijn eigen wijk, in gemeentelijke termen 'vergunningsgebied 12' geheten. Vogelwijk-Noord heet 'vergunningsgebied 38'.

Sinds de invoering van het betaald parkeren in de avonduren is er meer ruimte ontstaan op dit stuk van de Sportlaan, waar het voorheen altijd vol stond met bedrijfsbusjes en personenauto's uit aangrenzende wijken. Door de nieuwe parkeermaatregel neemt de parkeerdruk hier ongetwijfeld weer toe. Dat frustreert ook plannen om deze parkeerplaatsen weg te halen en zo meer veiligheid te creëren voor fietsers en bromfietzers.

Vanwege de relatieve schaarste aan parkeerplekken in de Bomenbuurt en het Regentessekwartier wil de gemeente nu echter de bewoners van deze buurten toestaan hun auto in de avonduren desgewenst neer te zetten in een paar straten van Vogelwijk-Noord. Het gaat daarbij om:

- Het gedeelte van de Sportlaan tussen het kruispunt Nieboerweg/Goudenregenstraat en de Houtrustweg
- De zijstraten daarvan naar de Segbroeklaan toe, te weten de Rode Kruislaan en het verlengde van de Goudenregenstraat en Fahrenheitstraat.

Als het aan de gemeente ligt, gaan de vergunningsgebieden 12 en 38 elkaar hier dus vanaf 1 november overlappen.

Parkeerdruk

Het bestuur van de wijkvereniging vindt dit een betreurenswaardig besluit, maar zag er geen heil in een bezwaarprocedure hiertegen aanhangig te maken.

De verkeerscommissie is echter zeer ontstemd over het besluit. „Ten eerste omdat de wijkvereniging er niet over is geraadpleegd en ten tweede omdat gevreesd moet worden dat de parkeerdruk in het betrokken stukje Vogelwijk weer zal toenemen”, zegt Stef Tours van de verkeerscommissie. „Het was daar sinds april dit jaar op parkeergebied een stuk rustiger geworden, maar nu dreigt men daar weer terug te keren bij Af.”

De commissie is vooral tegen het ‘dubbelgebruik’ van de Sportlaan tussen Nieboerweg en Houtrustweg door parkeervergunninghouders uit zowel Vogelwijk-Noord als Bomenbuurt/Regentessekwartier. Ook de overlap in het laatste stuk van de Goudenregenstraat is ongewenst, omdat rond de kruising met de Nieboerweg hoogstwaarschijnlijk over een paar jaar parkeerplekken zullen moeten verdwijnen om ruimte te maken voor de aanleg van een nieuwe halte, aangepast aan de toekomstige nieuwe tramstellen van lijn 12.

Over het ter beschikking stellen van de Rode Kruislaan en het stuk Fahrenheitstraat langs het voormalige ziekenhuisterrein aan parkeerders uit de Bomenbuurt valt wel te praten, aldus de verkeerscommissie. Overigens is de commissie van mening dat er betere plekken te bedenken zijn voor het overlappen van de vergunningsgebieden 12 en 38.

Onredelijk en inconsequent

Het toelaten van meer geparkeerde auto's op de ‘smalle Sportlaan’ is onredelijk en ook inconsequent, vindt de verkeerscommissie. Stef Tours wijst erop dat er al enige tijd plannen bestaan om dit stuk Sportlaan veiliger te maken voor overstekende voetgangers, fietsers en bromfietzers. Dergelijke maatregelen gaan zo goed als zeker ten koste van een aantal parkeerplaatsen, zoals de ‘schuin gestoken’ parkeervakken tussen Fahrenheitstraat en Houtrustlaan. De uitvoering van dat idee wordt nu bemoeilijkt door weer meer parkeerders op de Sportlaan toe te laten.

In de toekomst zal overigens in de buurt van het voormalige Rode Kruisziekenhuis ook weer behoefte aan extra parkeerplaatsen ontstaan als op het ziekenhuisterrein appartementen zullen worden gebouwd. „Niet alle appartementen zullen immers over een eigen parkeerplek kunnen beschikken”, zegt Stef Tours. „Kortom: de uitbreiding van vergunningsgebied 12 naar Vogelwijk-Noord zal voor onze wijk enkel negatieve gevolgen hebben.”

De Strandwacht gaat vernieuwen

Het schoolgebouw De Strandwacht aan het Paddepad (verlengde van de Tortellaan), voor kinderen met psychiatrische- en gedragsproblemen, wordt binnenkort geheel gerenoveerd, met o.a. nieuwe gymzalen. Omwonenden zijn op woensdag 25 oktober om 19.30 uur in de school welkom bij de presentatie van het ontwerp.

Wie wil komen, moet dat wel even melden via projectsw@dehaagsescholen.nl

Dringend gezocht voor het wijkblad:

nieuwe advertentie-beheerder

Voor ons veelgelezen wijkblad is het bestuur van de wijkvereniging dringend op zoek naar een nieuwe advertentiebeheerder omdat de huidige functionaris Thomas Kramer zijn taak op dit gebied heeft neergelegd.

Wat is en doet de advertentiebeheerder?

Hij/zij fungeert als spin in het web tussen (potentiële) adverteerders en de drukker/redactie van het wijkblad en houdt ook de advertentie-administratie bij (o.a. facturen sturen, de inkomsten verantwoorden en registreren welke adverteerders het jaar door een advertentie plaatsen, in welk formaat en in welke edities).

De huidige advertentie-administratie is keurig op orde, dus de nieuwe beheerder stapt in een rijdende trein.

Wie heeft interesse om deze uiterst nuttige taak - eventueel samen met iemand anders - op zich te nemen?

Het bestuur hoort het graag zo spoedig mogelijk! U kunt ook eventuele kandidaten voordragen.

Stuur een e-mail naar

voorzitter Redmar Wolf
(voorzitter@vogelwijkdenhaag.nl) of

secretaris Lodewijk de Haes
(bestuur@vogelwijkdenhaag.nl)

Vogelwijkagenda

Maandag
16 oktober

- 10.30 – 12.00 uur: HoutrustKoffie, gezellig koffiedrinken met wijkgenoten in het paviljoen van Tennispark Houtrust. Elke wijkbewoner is welkom.
- 20.00 uur: Algemene Ledenvergadering van de wijkvereniging, clubhuis Quick, De Savornin Lohmanlaan hoek Sportlaan.

Woensdag
25 oktober

19.30 uur: Vertoning filmklassieker Mon Oncle, IJsvogelplein 2; Aanmelden: activiteiten@vogelwijkdenhaag.nl

Maandag
30 oktober

Vanaf 17.30 uur: Borrel en driegangenmenu van de *Vogelwijk Dinerclub*. Aanmeldingen en informatie over de locatie bij Hedy de Munk via hmdemunk@gmail.com

Vrijdag
3 november

- 14.30 uur: Workshop fotograferen met je telefoon, kantine Quick (volgeboekt, herkansing op 11 januari)
- Vanaf 16.30 uur: Borrel voor Vogelwijkbewoners in de brasserie van tennispark Berg & Dal (Bosjes van Pex)

Zondag
5 november

13.00 uur: Jazzy lunch in Brasserie De Laer (langs de tramrails bij de Houtrustbrug) Aanmelden: activiteiten@vogelwijkdenhaag.nl.

Maandag
6 november

10.30 – 12.00 uur: HoutrustKoffie, gezellig koffiedrinken met wijkgenoten in het paviljoen van Tennispark Houtrust. Elke wijkbewoner is welkom.

Zaterdag
11 november

18.00-19.00 uur: Sint Maarten. Kinderen lopen met lampionnen door de wijk en mogen aanbellen bij elk huis met een kaars voor het raam om iets lekkers te krijgen.

Woensdag
15 november

10.30 uur: Rondleiding in Westlands Museum. Aanmelden: activiteiten@vogelwijkdenhaag.nl

Zondag
19 november

- 14.30 – 15.45 uur: Boekenruilbeurs Rietzangerlaan 2a
- 16.00 uur: Concert Duo Albarus (cello en piano) in het zaaltje naast de St. Albaankerk, Rietzangerlaan. Tickets via annette@uelenspieghel.nl

Levens van echtpaar Den Dulk gedrenkt in
sport, politiek en zeewater

Een vijftigjarig Sportlaan-jubileum

Door Dick van Rietschoten

Pieter en Nelleke den Dulk wonen dit jaar een halve eeuw op de Sportlaan, in het smalle oude gedeelte. Eerst op nummer 69, waar ze hun twee kinderen Arjan en Marije grootbrachten, en vanaf 2011 in een comfortabele flat van het complex Segbroekhof, daar recht tegenover. Pieter, die decennialang een bezige bij is geweest in de Haagse sportwereld en lokale politieke kringen, vierde in juli z'n tachtigste verjaardag. Nelleke loopt daar bijna twee jaar op achter. Ze voelen zich op en top Vogelwijkbewoners, hoewel Pieter na enig aandringen toegeeft zich toch in de eerste plaats als Scheveninger te beschouwen.

„Eens een Scheveninger, altijd een Scheveninger”, zegt Pieter lachend. „Ik ben 1943 geboren in de Koppelstokstraat en als baby kort daarna met mijn ouders onder Duitse dwang geëvacueerd. We kregen een tijdelijk onderkomen in de Calandstraat en pas in 1947 ging het weer richting Scheveningen. Niet naar het oorspronkelijke huis, maar naar de Houtrustweg, vlakbij de brug naar de Westduinweg. Daar heb ik mijn hele verdere jeugd doorgebracht, met als ankerpunten de lagere school in de Tesselsestraat en de hervormde Prinses Julianakerk op de hoek van de Nieboerweg en de Vlielandsestraat.”

„Ik woonde er als meisje niet eens zo ver vandaan”, zegt Nelleke. „In de Heesterbuurt. Mijn huis stond in de Hazelaarstraat. Mijn vader werkte daar ook in de buurt. Hij was eigenaar van verzekeringskantoor Eijgendaal aan de Laan van Eik en Duinen. Pieter is daar later ook gaan werken. Pieter en ik leerden elkaar kennen in 1963 in de Dalton HBS. Niet dat we daar op school zaten, maar daar was een dansavond van de christelijke jongerenvereniging CJV, waar we allebei lid van waren. Ik deed toen de handelsavondschool, nadat ik op het IJsvogelplein de toenmalige mulo had

doorlopen, en Pieter zat in militaire dienst, bij de Marechaussee. Drie jaar later zijn we getrouwd, in de Oude Kerk van Scheveningen aan de Keizerstraat. Ik werkte toen als secretaresse bij Uitgeverij Voorhoeve in een prachtig oud pand aan de Dunne Bierkade. Mijn baas was de vader van de latere politicus Joris Voorhoeve.”

Zeevaartschool

„Het begin van mijn carrière is héél anders verlopen dan ik het mij had voorgesteld”, vertelt Pieter. „Ik wilde altijd naar zee, stuurman worden. Al vanaf mijn puberteit had ik in m'n hoofd dat ik na de middelbare school naar de Zeevaartschool zou gaan, hier aan de Vissershavenweg. Maar toen na mijn mulo-eindexamen puntje bij paaltje kwam, werd ik behoorlijk ziek. Ik kreeg de bof. Als je dat op latere leeftijd oploopt, kan dat linke soep zijn. Levensbedreigend zelfs. En je bent er maanden mee zoet. Ik kon mijn entree in de Zeevaartschool dus wel vergeten.”

„Ik dacht eerst nog: dan meld ik me volgend jaar maar aan. Maar toen ik na drie maanden weer op de been was, ben ik ter overbrugging begonnen aan een actuariële opleiding, waar

je wiskundige berekeningen leert maken op het gebied van verzekeringen en pensioenen. En dat vond ik zo leuk en interessant, dat ik daarin ben doorgegaan. De Zeevaartschool zette ik uit mijn hoofd, tot blijdschap van mijn ouders, die het nooit hadden zien zitten dat ik zou gaan varen. Zo kon ik na m'n diensttijd komen werken bij het verzekeringskantoor van mijn schoonvader."

Die baan in het *assurantiewezen* vervulde Pieter overigens de eerste zeven jaren als forens, want het pasgetrouwde stel vestigde zich in Maassluis, waar de woningen stukken goedkoper waren dan in Den Haag. Hier zette Pieter ook zijn eerste schreden in de lokale politiek. „Ik was lid geworden van de toenmalige Christelijk-Historische Unie en had me kandidaat gesteld voor de gemeenteraad. Tot mijn verrassing werd ik gekozen. We werkten toen overigens al intensief samen met de fracties van KVP en ARP. Daar was de aanloop dus al begonnen naar de fusie van de drie partijen tot het CDA."

Baarle-Nassau

Nelleke: „We hebben in Maassluis mooie jaren gehad, in een flat met uitzicht op de Nieuwe Waterweg." Pieter: „Het oude centrum is schitterend en we gingen ook geregeld naar de Grote Kerk uit de zeventiende eeuw, temeer omdat de beroemde en door mij bewonderde organist Feike Asma daar vaak speelde. Maar toch ontstond na een aantal jaren het verlangen om weer in Den Haag te gaan wonen. Zo kwamen we terecht in een koopwoning aan de Sportlaan 69. Op de gevel stond het woord *Skylge*."

Nelleke schiet in de lach. „We hadden geen idee wat dat betekende", zegt ze. „Pas later kwamen we er achter dat het de Friese naam van Terschelling is. Kennelijk kwam een vorige bewoner daar vandaan. In hetzelfde jaar dat we aan de Sportlaan gingen wonen, 1973 dus, kochten we ook een huisje in het recreatiepark De Kievit in Baarle-Nassau, die

gekke enclave in Brabant waar de grenzen van Nederland en België door elkaar lopen. Als we een weekendje rust wilden, gingen we daar lekker heen. We hebben het nog steeds en onze kinderen maken er ook nog geregeld gebruik van."

Voetbal

Aan rust waren Pieter en Nelleke vanaf de jaren zeventig wel vaak toe, want met name het leven van Pieter was tot een jaar of tien geleden behoorlijk hectisch te noemen. Na zo'n twaalf jaar bij Nellekes vader in het verzekeringskantoor te hebben gewerkt nam hij het roer daar samen met een zwager in handen, waarmee hij toch nog een beetje stuurman werd. Daarnaast echter stapelden de nevenfuncties zich op, waardoor Pieter een ware vergadertijger werd.

„Je hoeft niet alles op te sommen hoor," zegt hij bescheiden. Een paar *highlights* dan maar. Sport, en vooral voetbal, speelt daarbij een hoofdrol. Allereerst was er zijn bemoeienis met het reilen en zeilen van voetbalclub SV'35, waar hij als jongen al voorzetten gaf en doelpunten scoorde op het veld in het Benoordenhout, op de plek waar nu de nieuwe Amerikaanse ambassade staat. Na z'n actieve voetbalcarrière werd hij er onder meer jeugdleider en uiteindelijk was hij zes jaar

Pieter als voorzitter van FC Den Haag met toenmalig bondscoach Rinus Michels

voorzitter van de club. „Van daar uit kwam ik namens het amateurvoetbal terecht in het KNVB-bestuur”, kijkt Pieter terug, wat leidde tot geregelde vergaderingen in het KNVB-hoofdkwartier in Zeist.”

Hooligans

„Later kreeg ik te maken met de landelijk bekende bestuurders uit het betaalde voetbal toen ik van 1979 tot halverwege 1985 voorzitter was van FC Den Haag. Ik was op die stoel gaan zitten op verzoek van de toenmalige wethouder van Jeugd, Sport en Recreatie Piet Vink.”

Grinnikend: „Ik bekende eerlijk dat ik nog nooit een voet in het Zuiderparkstadion had gezet, want mijn cluppie was immers SV'35. Maar dat heb ik later wel goed gemaakt hoor. Het was een roerige tijd met veel ontevreden supporters omdat het niet goed ging met de club. Op een dag hebben heethoofdige hooligans zelfs hier bij ons huis nog een steen door de ruit gegooid, waarna we een poosje politiebescherming kregen.”

„Er werd vaak mijn kant op gekeken om iets tegen het voetbalvandalisme te doen, maar ik vond dat dat probleem niet op mijn bord hoorde. Het gaat in dit soort gevallen vrijwel altijd om probleemjongeren uit probleemwijken. Daar ligt een taak voor de politiek, het maatschappelijk werk en het onderwijs. Bovendien zou je de rotzakken onder de supporters wel een stadionverbod kunnen opleggen, maar dat heeft alleen zin als het - zoals in Engeland - heel streng gecontroleerd wordt en dat is hier helaas niet zo.”

Gemeenteraad

Intussen was Pieter begin jaren tachtig ook voorzitter geworden van de CDA-afdeling Vogelwijk. Als zodanig kwam hij bij de raadsverkiezingen van 1986 op een verkiesbare plek op de kandidatenlijst te staan, hetgeen leidde tot een raadslidmaatschap dat twaalf jaar zou duren. Zo maakte hij bijvoorbeeld

Pieter bij het ADO-stadion met CDA-wethouder Hilbert Bredemeijer en de voormalige Haagse voetballer Lex Schoenmaker, die bij de laatste twee gemeenteraadsverkiezingen lijstduwer van het CDA was.

van dichtbij de zware discussies mee over de bouw van een nieuw stadhuis aan het Spui. „Het CDA zat toen niet in het college, maar ik heb altijd wel begrip gehad voor de onlangs overleden bouw-wethouder Adri Duivesteijn en hem nooit als vijand gezien.”

Pieter was iemand die moeilijk nee kon zeggen en dus belandde hij in de loop der tijd ook in allerlei adviesorganen. Jarenlang was hij voorzitter van de Haagse Adviesraad voor Sport, een illustre gezelschap dat de gemeente adviseert over sportzaken in de breedste zin van het woord. „Maar daarnaast zat ik ook in andere overlegorganen en adviesraden, onder meer voor de Houtrusthallen en waterleidingbedrijf Dunea”, zegt hij. „Inmiddels heb ik het aanzienlijk rustiger. Ik ben alleen nog voorzitter van de Raad van Advies van het Segbroekcollege. De rest heb ik allemaal achter me gelaten.”

Reizen

Ook Nelleke heeft geen nevenactiviteiten meer. Jarenlang deed ze vrijwilligerswerk voor het zeebiologisch *Zeemuseum* dat tot 2006 aan de eerste binnenhaven was gevestigd en daarna opging in het Schevenings museum *Muzee*. Enthousiast vertelt ze over de internationale reizen die ze met de 'Vrienden van het Zeemuseum' heeft gemaakt, onder meer om de schelpencollectie uit te breiden. „Indrukwekkende trips waren dat, bijvoorbeeld naar de Rode Zee bij Egypte, maar ook naar het Afrikaanse eiland Zanzibar en niet te vergeten Bretagne.”

Samen trokken Pieter en Nelleke er vroeger ook vaak op uit, niet alleen naar hun bungalow in Baarle-Nassau, maar bijvoorbeeld

's zomers met een gehuurde caravan naar Duitsland of Frankrijk of in de winter op skivakantie naar Oostenrijk. Nu de jaren steeds meer gaan tellen en lichamelijke ongemakken de kop op steken, wordt echter de huurflat aan de Sportlaan waar ze sinds 2011 wonen (en die volgens de gemeente gek genoeg niet tot de Vogelwijk maar tot de Bomenbuurt behoort) steeds meer het middelpunt van hun bestaan. Pieter: „Maar laatst zaten we met mooi weer lekker te lunchen op het terras van Villa Ockenburgh, een kwartiertje hier vandaan, en toen zeiden we tegen elkaar: 't Voelt toch net of je op vakantie bent!'”

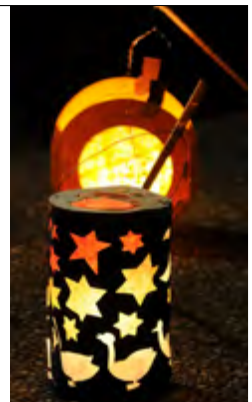
Verkeersveiligheid

Wat hun woonomgeving betreft zijn ze blij met het betaald parkeren in de avonduren. „We stonden er eerst niet om te springen, maar het scheelt toch behoorlijk in het aantal ongewenst geparkeerde auto's van elders”, aldus Pieter. „Het enige probleem is nog de verkeersonveiligheid voor fietsers en brommers op dit stukje Sportlaan. Ik hoop echt dat de wijkvereniging daar met de gemeente snel een oplossing voor kan vinden. Als bus 24 deels een andere route krijgt, over de Segbroeklaan, zou het al veel schelen. En als voor de aanleg van een fietsstrook een aantal parkeerplaatsen zou moeten verdwijnen, tja, dan moet dat maar.”

Sint Maarten op 11 november

Traditiegetrouw vieren kinderen uit de Vogelwijk op 11 november Sint Maarten. Ze lopen tussen 18.00 en 19.00 uur met lampionnen door de lanen en mogen overal aanbellen waar een kaars voor het raam brandt. Na het zingen van een liedje krijgen ze dan iets lekkers.

Voorafgaand aan de tocht worden aan de kinderen en meelopende ouders verrukkelijke olieballen van bakkerij Driessen uitgedeeld op de volgende drie locaties: Mezenlaan (bij de bakkerswinkel), Sijzenlaan 13 (kinderopvang) en bij de Nutsschool.

Aardwarmte aan de Laan van Poot

Door Guus Meijer

Bewoners van een honderd jaar oud huis aan de Laan van Poot, op de hoek met de Boomkruiperlaan, zijn sinds augustus voor hun warmwatervoorziening geheel aangewezen op aardwarmte. Daartoe werden in hun voortuin twee gaten geboord die 168 meter diep de grond in gingen.

Zoals overal in het land neemt ook in de Vogelwijk het aantal warmtepompen de laatste jaren snel toe. Het betreft vrijwel altijd een zogeheten hybride luchtwarmtepomp of lucht/water warmtepomp. Die haalt warmte uit de buitenlucht, maar als dit te weinig warmte oplevert (in de winter bijvoorbeeld) kan de gasgestookte cv-ketel bijspringen. Sommige wijkbewoners gaan nog een stap verder en verwarmen hun huis met alleen een elektrische warmtepomp, wat het mogelijk maakt om helemaal van het gas af te gaan. De afgelopen zomer is daar aan de Laan van Poot de primeur bijgekomen van een zogeheten *grondgebonden warmtepomp*, aangelegd in een 100 jaar oude woning. Een dergelijke installatie, die de warmte betreft uit diepe aardlagen, was tot voor kort alleen te vinden in het nieuwbouwcomplex *De Twaalf Pauwen* tussen Sportlaan en Sijzenlaan, op de plek waar de Sacramentskerk stond. In bestaande oude bebouwing was dit systeem nog niet eerder toegepast.

Isolatiemaatregelen

Marja Neef-Doorduyn en Erik Neef wonen met hun kinderen Florian en Sophia in een vrijstaand huis op de hoek van de Laan van Poot en de Boomkruiperlaan. Toen ze hier in 2015 neerstreken was er weinig gedaan aan verduurzaming, behalve vloerverwarming op de gehele begane grond en in de badkamer. De ligging van het huis is ideaal, aangezien de zon de hele dag onbelemmerd om het huis draait.

De afgelopen jaren zijn ze stapsgewijs met verduurzaming aan de slag gegaan. Al bij het betrekken van de woning is de vloering geïsoleerd en zijn ze overgestapt op inductiekoken. Vervolgens hebben ze tweemaal via *Vogelwijk Energie(k)* warmtescans van het huis laten maken, meegedaan aan de actie 'Zet 'm op 70' en de temperatuur van het cv-water daarna zelfs verlaagd naar 60 graden om te testen of ze op lage temperatuurverwarming (LTV) over konden gaan.

Het boorproces in volle gang

De verwarmingsbuizen in huis zijn geïsoleerd, alle radiatoren zijn ‘waterzijdig ingeregeld’ (ze warmen gelijkmatig op) en de radiatoren in de slaapkamers hebben thermostaatknoppen die geprogrammeerd kunnen worden. Zoals de meeste Vogelwijkhuizen hebben de buitenmuren, met uitzondering van de aangebouwde keuken, geen spouw. Isolatie aan de binnen- of buitenkant was niet echt een optie, maar verder is het huis zo goed mogelijk geïsoleerd: rondom hoogwaardig HR++ glas en de spouw van de aanbouw is gevuld met EPS-parels.

Erik: „Voor je kunt denken aan het afsluiten van het aardgas, moet je huis geschikt zijn voor LTV en dus goed geïsoleerd zijn.” Marja: „Zelfs de meer dan dertig jaar oude convectoput hebben we geïsoleerd met radiatorfolie en bovendien voorzien van een aantal mini-ventilatoren om de warmteafgifte te verbeteren. En tot slot hebben we in 2018 zonnepanelen op het dak laten installeren.”

Keuze gekanteld

Toen al het mogelijke gedaan was om het huis te isoleren en de energiebehoefte terug te dringen, kwam de laatste stap in zicht om van het aardgas af te kunnen stappen: een elektrische warmtepomp. In overleg met NAF Adviesbureau uit Rijswijk, waarmee al contact was voor eerdere maatregelen, is de benodigde capaciteit berekend en in eerste instantie een daarbij passende ‘traditionele’ (hybride) lucht-warmtepomp besteld.

Om verschillende redenen – onder meer de lange levertijden en de verwachte geluids-overlast van zo’n pomp, maar ook door enthousiaste verhalen van een kennis over de voordelen van aardwarmte – is de keuze gekanteld richting bodemwarmte en hebben ze de bestelling nog kunnen annuleren. „De mogelijkheid om meteen helemaal van het gas af te gaan gaf ons, samen met de voor bodemwarmte beschikbare subsidies van rijk en gemeente, het laatste zetje,” vertelt Erik. „De

subsidies bedragen bij elkaar zo'n 20 procent van de overigens niet geringe investering. Ze hebben wel als voorwaarde dat het gas definitief wordt afgesloten."

Krappe werkruimte

In augustus was het, na het nodige voorwerk, zo ver dat er geboord kon worden. Dat had nogal wat voeten in de aarde, gezien de grootte van de boormachine en de bijbehorende spullen zoals enorme watertanks en containers voor het opgeboorde zand. Er hoefde echter geen deel van de Laan van Poot te worden afgesloten, zoals aanvankelijk was gedacht. De mannen van het boorbedrijf *Encor Bodemwarmte*, gewend te werken bij nieuwbouwprojecten waar ruimte geen probleem is, schrokken eerste wel van de beperkte ruimte tussen straat en voorgevel, maar de operatie is tot ieders tevredenheid tot een goed einde gebracht. Ook met dank aan het tegenover liggende terrein van het Groenbedrijf Den Haag, waar de containers tijdelijk gestald mochten worden.

In de voortuin zijn op enige afstand van elkaar twee putten geboord van 168 meter diep en ca. 25 cm doorsnee. Vervolgens zijn daarin de kunststof buizen met een lus aan de onderkant aangebracht, waarna eromheen een speciaal soort beton is gegoten, zodat het geheel verstevigd is.

De warmtepomp zelf met toebehoren is geïnstalleerd in een bestaande kast in de zijgevel waar eerst de cv-ketel stond. De leidingen van de twee putten lopen ondergronds (> 70 cm diep) via de voortuin en oprit naar de cv-ruimte. In de kelder staan twee boilervaten voor de opslag van heet water, zodat de warmtepomp niet meteen aan het werk hoeft als er vraag naar heet water is: één vat van 200 liter voor de verwarming en één van 300 liter voor tapwater, genoeg voor vele douchebeurten en alle overige verbruik.

Het project is van begin tot eind begeleid door NAF Adviesbureau. Voor wie meer informa-

tie wil over bodemenergie in Den Haag bevelen Erik en Marja het rapport *Bodemenergie gemeente Den Haag, Kansenskaarten en Synergiekaarten* uit 2011 aan.

De winter moet nog komen, maar de familie Neef-Doorduyn is er meer dan klaar voor.

Er bestaan in principe twee manieren om de in de aarde aanwezige warmte te benutten. Bij 'echte' geothermie wordt het hete grondwater van duizenden meters diep opgepompt om het na afgifte van de warmte weer daarin terug te leiden. Dit wordt bijvoorbeeld toegepast bij grote gebouwen, warmtenetten voor een hele wijk of in de glastuinbouw; voor een enkele woning is dit te kostbaar en dus niet zinvol – nog afgezien van de ervoor benodigde vergunning.

Bij een kleinschaliger systeem wordt water, aangevuld met antivries, in een gesloten buizenstelsel door de grond geleid, waar het de aldaar aanwezige warmte deels in de winter opneemt om het boven weer af te geven aan de warmtepomp, die net als bij een luchtwarmtepomp middels een compressor en een warmtewisselaar de warmte opwaardeert tot de gewenste temperatuur. Het iets koelere water circuleert terug naar de bodem om opnieuw warmte op te nemen.

Bij een luchtwarmtepomp heeft de lucht invloed op het systeem. De temperatuur van de lucht varieert, waardoor het rendement ook varieert. Bij een grondwarmtepomp die tot 2 meter diep gaat is de variatie in temperatuur minder, maar in de zomer is hij warm en in de winter koud. Het rendement is wel beter dan bij de luchtwarmtepomp. Maar het kan nog veel beter en dan gaan we naar energieklassen A++ en tapwater A. De lussen die 100 tot 200 meter de grond in gaan hebben totaal geen variatie en kunnen daardoor perfect worden afgestemd op de warmtepomp, waardoor het rendement optimaal is. Daarnaast is de bron meestal tussen de 7 en 12 graden waardoor je in de zomer 'gratis' koeling krijgt. Door de stabiliteit heb je altijd een perfect warm dan wel koel huis met een lekker warme douche. Dit is niet altijd het geval bij de andere varianten. In tegenstelling tot luchtwarmtepompen zijn grondgebonden warmtepompen vrijwel geruisloos. Bovendien kunnen ze binnen staan, waardoor ze niet zijn blootgesteld aan de elementen zoals de buiten-units van een luchtwarmtepomp en gaan ze dus in beginsel langer mee. Verder kunnen ze in de zomer ook koelen, wat met de steeds warmer wordende zomers erg prettig is.

Workshop Fotografieren met je mobiel wegens succes tweemaal herhaald

Op 1 september volgde een vijftiental Vogelwijkbewoners in het paviljoen van tennispark Berg en Dal met veel interesse en enthousiasme een workshop **Fotografieren met je mobiele telefoon**. Kunstdocent/fotograaf Susan de Kruijff gaf de deelnemers welkome tips mee over het gebruik van hun smartphone en uiteraard vooral over het maken van foto's. Op de meeste telefoons zitten meer fotofuncties dan de bezitter weet! Na enige tijd kregen de deelnemers de gelegenheid even 'het veld' in te gaan om een mooie close-up-foto te maken.

Er bleek al gauw meer belangstelling te zijn voor het volgen van een dergelijke eendaagse fotocursus. Daarom werd er een tweede workshop gepland voor 3 november in het clubhuis van Quick, maar die zat ook snel vol. Inmiddels is er al een derde editie geëngendeerd: op *donderdag 11 januari om 14.00 uur*, eveneens in het hoofdkwartier van Quick, gelegen aan de De Savornin Lohmanlaan vlakbij de hoek met de Sportlaan.

Deelname kost € 12,50 excl. drankjes. Neem je eigen telefoon mee naar de workshop en steek voor de zekerheid ook een oplaadsnoer bij je. Geïnteresseerden kunnen zich aanmelden via:

activiteiten@vogelwijkdenhaag.nl

graag met vermelding van telefoonnummer. Wees er snel bij, want het maximum aantal deelnemers is 15 en vol=vol.

Nieuwe Vogelwijk-wandelgroep

Er bestaat al een aantal jaren een gezellig wandelgroepje uit de Vogelwijk, dat iedere dinsdagochtend naar Kijkduin en terug wandelt. Deze groep heeft nu zo'n omvang bereikt dat verdere uitbreiding niet wenselijk is. Gezien de belangstelling voor zo'n geregelde wandeltocht wordt bezien of er ook voor de vrijdagochtend nog een dergelijke groep kan worden opgericht. Heeft u belangstelling, meldt u zich dan aan op activiteiten@vogelwijkdenhaag.nl met vermelding van uw 06-nummer. U wordt dan opgenomen in de hiervoor in het leven te roepen WhatsApp-groep.

Zing mee in Vogelwijk-kerstkoor

Op 9 oktober is het Vogelwijk-kerstkoor onder leiding van dirigente Marieke Stoel weer begonnen met repetities voor (op z'n minst) een drietal uitvoeringen in december. Wie mee wil zingen is echter alsnog hartelijk welkom! Meld u aan bij Marjan Scheeres:

marjanscheeres@gmail.com

Elke maandagavond om 20.00 uur komt het koor bijeen in de aula van de Heldringschool aan het IJsvogelplein. Na het zingen staat er een drankje en een hapje klaar. Houd je van zingen, doe dan mee! Kosten voor alle repetities (tot en met 24 december): € 50,00 inclusief drankjes en hapjes na de repetities.

Met wijkgenoten naar film of theater

Wil je wel eens naar de bioscoop of het theater, maar niet in je eentje? Deze maand beginnen we een groeps-app voor film- en theaterliefhebbers waarbij je je kunt aansluiten. Je kunt je naam en mobiele nummer doorgeven aan

activiteiten@vogelwijkenhaag.nl met vermelding 'Graag deelname aan app voor film/theaterbezoek', dan zorgen wij ervoor dat je wordt opgenomen in de groep.

We houden het simpel en vrijblijvend. Datum/tijd/locatie van een bezoek wordt in de app bekendgemaakt. Wie tijd en zin heeft, komt op de afgesproken tijd naar de voorgestelde locatie, waar ieder zijn eigen kaartje koopt. In de pauze en na afloop kunnen we nog wat drinken en npraten. Naar we nu kunnen inschatten zal zo'n bezoek éénmaal per maand plaatsvinden.

Muzikale lunch in Brasserie De Laer: 5 november met *The Jazzpack Trio*

Deelnemers aan dit gastronomisch-muzikaal evenement op zondagmiddag 5 november in de bekende brasserie langs de tramrails bij de Houtrustbrug krijgen voor € 28,50 een viergangenlunch voorgeschoteld: twee voorgerechten, een hoofdgerecht (keuze uit 3) en een dessert. Het Jazzpack Trio speelt al jaren samen en brengt een selectie van 'jazz-standards' uit het Great American Songbook. Van Latin tot Swing, van bossa nova's tot mooie ballads.

We schuiven gezellig bij elkaar aan dus als je alleen komt, is dat geen probleem.

Aanvang: 13.00 uur.

Aanmelden: activiteiten@vogelwijkenhaag.nl met vermelding van telefoonnummer.

Samen filmklassiekers kijken

Nu de avonden weer langer worden, wil Flip Petri in zijn woning aan het IJsvogelplein 2 gedurende de donkere maanden van tijd tot tijd een filmklassieker vertonen voor een groep (van max. 20) wijkbewoners. Om de belangstelling te peilen draait hij op *woensdag 25 oktober om 19.30 uur* de nostalgische komedie *Mon Oncle* van Jacques Tati uit 1958, over monsieur Hulot die moeite heeft met de moderne tijd. De film kreeg destijds een Oscar voor Beste Buitenlandse Film.

Belangstellenden kunnen zich aanmelden via

activiteiten@vogelwijkenhaag.nl graag met vermelding van 06-nummer. Een kleine bijdrage voor koffie/thee of alcoholisch drankje wordt op prijs gesteld.

Op 15 november naar expositie in het Westlands Museum

Zoals u in het septemбернаummer van het wijkblad kon lezen, heeft onze wijkgenote Anita Walsmit-Sachs momenteel in het Westlands Museum in Honselersdijk een tentoonstelling van haar kleurige en gedetailleerde botanische tekeningen. Zij heeft zich bereid verklaard op *woensdag 15 november om 10.30 uur* een rondleiding over de expositie te geven. Deelnemers dienen wel op eigen gelegenheid naar het museum te gaan. De Museumkaart geeft vrije toegang. Wie zo'n kaart niet heeft, betaalt 7 euro entree. Verder wordt van elke deelnemer 7,50 euro gevraagd voor de rondleiding, die begint met koffie en appelgebak. Het adres van het Westlands Museum is Middel Broekweg 154, Honselersdijk. Er is voldoende parkeergelegenheid. Meld u aan via activiteiten@vogelwijkenhaag.nl graag met vermelding van uw 06-nummer.

Gratis naar het Van Goghmuseum

Wie als 70-plusser of fysiek beperkt persoon op 15 december gratis per bus mee wil naar het Van Goghmuseum in Amsterdam (zie eerdere wijkbladen), kan zich hiervoor nog opgeven, want er zijn nog enkele plaatsen vrij. Deelnemers betalen alleen 14 euro voor een lunch. Uw rolstoel/rollator kan ook mee. Desgewenst wordt u ondersteund door vrijwilligers. Aanmelden via: activiteiten@vogelwijkenhaag.nl

---

Koffieochtenden

Elke 1^e en 3^e maandag van de maand is er van 10.30 uur tot plm. 12.00 uur een gezellig samenzijn van Vogelwijkbewoners onder het genot van koffie en koek in het paviljoen van Tennispark Houtrust.

Straatfeesten ideaal voor een steviger gemeenschapsgevoel

Door Dick van Rietschoten

De Vogelwijk is eigenlijk een optelsom van buurtjes: laantjes, huizenblokken of een flatgebouw waar de bewoners meer met elkaar hebben dan louter het gevoel wijkgenoten te zijn. Heel wat van die micro-gemeenschappen koesteren de traditie om jaarlijks een gezamenlijk buitenfeest te houden. Onder het genot van vaste en vloeibare lekkernijen kan men dan weer eens relaxed bijpraten, kennismaken met nieuwe bewoners of samen een spel spelen, terwijl ook de jeugd zich tegoed doet aan diverse soorten van vermaak. Eind augustus en begin september bruisde het op tal van plekken in de wijk weer van de straatfeesten. Vooral zaterdag 26 september was een veel gekozen dag om de gemeenschapszin te verstevigen. Op deze en volgende pagina's presenteren we een bloemlezing van alle buurtfeesten die de afgelopen weken zijn gehouden. Met dank aan alle inzenders!

Roodborstlaan

In 2018 was het een eeuw geleden dat de eerste Vogelwijkhuizen verrezen. Dat is in de wijk uitbundig gevierd. Een aantal bewoners van de Roodborstlaan bedacht daarna echter dat het honderdjarig bestaan van hun eigen laan ook wel een feest waard zou zijn. Eigenlijk had dat jubileum in 2021 moeten worden gevierd, want honderd jaar eerder - in 1921 dus - werd de Roodborstlaan angekleed met de nog altijd charmant ogende woningen in Engelse 'cottage style', waaraan een jaar later nog wat witte betonnen villatjes werden toegevoegd. Wegens de corona-ellende kwam het twee jaar geleden niet tot een feest, maar dankzij een achtkoppig organisatiecomité en een financieel ruggeleuntje van de gemeente en de wijkvereniging werd de schade in het laatste weekend van augustus ruimschoots ingehaald. Ongeveer 70 feestgangers, niet alleen van de Roodborstlaan zelf maar ook van aanpalende laantjes en tuinen, genoten urenlang volop van voedsel en drank in diverse verschijningsvormen en vooral van elkaar. Een 'speed-date-actie' zorgde al vrij snel voor geanimeerde gesprekken tussen mensen die elkaar nog niet of nauwelijks kenden (er was de afgelopen vijf jaar veel verloop in de laan) en een quiz onder het motto 'Ken uw wijk en uw buurt' brak het ijs definitief. Eerder was er ook een groepsfoto genomen naar analogie van een uit 1933 stammende afbeelding uit het Haags Gemeentearchief waarop de Roodborstlaan te zien is met een plukje bewoners.

Roodborstlaan

Roodborstlaan

Papegaailaan

De bewoners van de Papegaailaan hangen hun straatfeest al jaren op aan een thema. Voor de editie van dit jaar hadden de organisatoren gekozen voor een Wild West-sfeer. De meeste feestgangers hadden zich op 26 augustus dan ook navenant gekleed met laarzen, cowboyhoed of indianenpak.

Aan voedsel en drank was uiteraard geen gebrek. Er was een barbecue met hamburgers en worstjes, maar men kon zich ook te goed doen aan chili con carne en nacho's. Bewoonster Anneleen bakte zelfs poffertjes. De gasten

werden aan de hand van gekleurde shawltjes ingedeeld in groepjes van tien waardoor het gezelschap gezellig gemixt werd. Er werd een spannende quiz gespeeld, waarbij het Team Beige er met de hoofdprijs vandoor ging. Elders op straat waren ook diverse activiteiten mogelijk, zoals een miniatuur 'paardenrace' onder leiding van buurtgenoot Ron Verhulst, een linedance-spektakel onder aanvoering van Kees Bras en een springkussen voor de kinderen. Ook kon men tafeltennissen, tafelfoetballen of hoefijzer werpen. Over het thema voor komend jaar wordt nu alweer gebrainstormd.

Papegaailaan

Papegaailaan

Papegaailaan

Papegaailaan

Haanplein, Kauwlaan, Koetlaan

De organisatoren van het feest voor het Haanplein en omstreken (Kauwlaan en Koetlaan) hadden net als hun 'collega's' elders in de wijk met argusogen de weersverwachtingen voor 26 augustus gevolgd. Zouden ze het droog houden? Voor de zekerheid was er toch maar een partytent gehuurd. Uiteindelijk werd de geplande feestdag in tegenstelling tot eerdere voorspellingen een prachtige zomerdag met alleen in de ochtend een klein buitje. Behalve de partytent was er ook nog een joekel van een springkussen voor de jeugd neergezet (een 'stormbaan' van 14 meter) en een podium

Haanplein

opgebouwd. Verder vormden drie barbecues de basis voor een smakelijke avondmaaltijd. Veel feestgangers droegen ook nog zelfgemaakte lekkernijen aan.

Na een uitgebreide karaoke-sessie, waarbij veel kinderen zonder een spoor van plankenkoorts het podium pakten, verscheen Ms. Ice Cream met haar ijscokar.

De ongeveer honderd volwassen feestgangers tafelden nog urenlang gezellig na en rond 23.00 uur werd met vereende krachten alles in no time opgeruimd.

Sportlaanflat 962-1080

Achter het flatgebouw Sportlaan 962-1080 wordt elk jaar een zomerborrel gehouden om de burens (nog) beter te leren kennen. Dertien jaar lang was Anne-Miek Klokgieters de drijvende kracht achter de organisatie, maar dit jaar deed ze dat voor het laatst. Inmiddels heeft ze het stokje doorgegeven aan een ander. Ook dit jaar was het flatfeest weer zeer gezellig en dus geslaagd. Medebewoner Patrick Dullaart van *Dish Catering* verzorgde de hapjes en drankjes. De muzikale omlijsting was in handen van het duo *The Tickets*.

Eendenlaan

De Eendenlaan heeft in het verleden geregeld in feestelijke sferen verkeerd, maar mede door corona was er de laatste jaren de klad in gekomen.

Op 8 september werd de draad echter weer opgepakt. Het was volgens de deelnemers een zeer genoeglijke zwoele nazomeravond, die nog tot in de kleine uurtjes duurde. In het verleden waren er ook activiteiten voor de kinderen georganiseerd, maar die zijn het springkussen en aanverwante zaken inmiddels ontgroeid, waardoor het vooral een feestje voor volwassenen was.

Spotvogelblok

Op de laatste zaterdag van augustus was er ook reuring in het middendeel van de (uit drie partjes bestaande) Spotvogellaan. Traditiegetrouw waren voor dit jaarlijkse evenement ook de buurtgenoten van de Oude Buizerdlaan (Noord), de Tortellaan en de Laan van Poot uitgenodigd. „De gemeenschapszin vierde weer hoogtij”, aldus Bianca Dekker, een van de organisatoren. Onder het motto ‘vakantieherinnering’ trakteerden de burens elkaar op hun favoriete zomergerecht en drankje. De stormbaan en de door buurtkinderen zelf gebouwde mocktailbar vormden voor de jeugd dé attracties van de in alle opzichten geslaagde zonovergoten dag.

Buurtcomité ziet geen toekomst voor ‘Appel-loods’ bij Bosjes van Poot

Een aantal omwonenden van de voormalige Duitse oorlogsgarage aan de rand van de Bosjes van Poot (de zogeheten Appel-loods) verzet zich tegen het idee van het bestuur van de wijkvereniging om de loods op te laten knappen en een wijkfunctie plus culturele functie te geven. In onderstaande open brief zetten zij hun bezwaren uiteen. Het onderwerp komt ook aan de orde tijdens de algemene ledenvergadering van de wijkvereniging op 16 oktober.

Verklaring buurtcomité

Als omwonenden van de loods hebben wij ons dit jaar sterk gemaakt voor het behoud van de groene bestemming van zowel de loods als het terrein aan de Laan van Poot. Al jaren worden er omgevingsvergunningen aangevraagd om de functie ‘repetitieruimte met opslag’ tijdelijk te wijzigen in ‘theaterruimte’, welk gebruik strijdig is met het bestemmingsplan. Al jaren wordt daar juridisch en anderszins bezwaar tegen gemaakt (geluid- en parkeeroverlast; zich

niet houden aan afspraken over aantal voorstellingen)

De gemeente heeft per 2024 de huur en het contract met de gebruikers opgezegd. Sloop van de loods en teruggave aan de natuur leek het voornemen. Wij maken ons als buurtcomité sterk voor het respecteren van dit Natura 2000 gebied, het invullen van de groenbestemming en het vasthouden aan het bestemmingsplan. We zien ook de twee levensgrote beren op de weg: de CO₂-uitstoot én de stikstofcrisis.

Wij hebben bijna 20 rapporten, nota's, wetten, onderzoeken, gemeenteraadsverslagen en méér doorgeakkerd en ook gespit in de notulen, statuten en verslagen van onze wijkvereniging.

Renovatie kost een vermogen

Het wijkbestuur heeft zich in het wijkblad en de pers uitgesproken voor behoud van de loods. Men wil bezien of de wijk – via crowdfunding/ een stichting - de loods over kan nemen en opknappen omdat er behoefte zou bestaan aan een eigen ontmoetingsruimte, te delen met de huidige gebruikers. Het zou een 'uniek historisch gebouw' zijn.

Omwonenden waren hierdoor verrast, zeker gezien de aanhoudende en ook richting het bestuur van de wijkvereniging geuite bezwaren over de toenemende (commerciële) exploitatie van de loods. De loods staat in Natura 2000-gebied, ligt naast het bekende Vogelrustgebied (de Abraham Schierbeektuin) en de bestemming is groen. Bovendien: een tachtig jaar oude loods van 850 m2 renoveren én duurzaam én klimaatneutraal maken kost een vermogen.

In de toptien van wijkprioriteiten die werd opgesteld naar aanleiding van de gemeentelijke Vogelwijk-enquête van 2022 staat op 1 'verkeersveiligheid', op 2 'groen, op 4 'duurzaamheid' en op 10 'ontmoeting & sociale samenhang'. In de notulen van de Algemene Ledenvergadering staat: 'Er is bij een beperkte groep behoefte aan een ontmoetingsplek'. De wijk heeft voldoende beschikbare locaties voor vergaderingen en bijeenkomsten, toch?

Vragen aan B & W

In april dit jaar hebben enkele gemeenteraadsleden n.a.v. de discussie over de toekomst van de loods vragen gesteld aan B&W. Die vragen waren nogal sturend en eenzijdig:

'Is het College het met de indieners eens dat de Appelloods een prachtige maak- en broedplaats is en dat het zeer onwenselijk is als deze plek met deze bestemming zou verdwijnen/ 'dat er

momenteel een schrijnend tekort is aan maak- en broedplaatsen (...) ' en: 'wat is er nodig om de locatie weer veilig te maken?'

Op 6 juni heeft het College de vragen beantwoord. Het College was het niet eens met de visie van de vragers en blijkt zich terdege bewust van de bezwaren:

'De Appelloods staat bij de ingang van de Bosjes van Poot dat Natura 2000 gebied is. De locatie van de loods heeft een groenbestemming waar tijdelijk een uitzondering is gemaakt voor specifiek gebruik in de vorm van (theater)repetitieruimte en bijbehorende opslag. Voor de periode na afloop van de huidige verhuur aan de stichting Rabarber worden de mogelijkheden voor gebruik onderzocht. De bouwkundige staat van het pand speelt daarbij een rol. Het betreffen vooroorlogse opstallen die onderhoudstechnisch zeer verouderd zijn. De kosten om aan minimale veiligheidseisen te voldoen lopen op terwijl de inkomsten uit verhuur achterblijven.'

In het wijkblad is hier ook aandacht aan besteed: ...'blijkt dat de gemeente vooralsnog niet van plan is te slopen' (...) 'de vragen hebben blijkbaar doen inzien dat het gaat om een gebouw van bijzondere cultuurhistorische waarde waar ook nog een mooie bestemming aan gegeven zou kunnen worden'.

Deze weergave lijkt wat kort door de bocht.

Wat de 'broedplaatsen' betreft wijzen wij graag nog op de gemeentelijke nota 'Culturele broedplaatsen 2021-2024'. Daarin staat: *Er zijn bijna 40 locaties, 23.000 m2 in totaal, waarvoor de gemeente € 1,1 miljoen uittrekt.*

Wij steunen culturele broedplaatsen, maar hier bij voorkeur *vogel*broedplaatsen!

Voorkeur voor groen

In mei 2023 hebben wij in de directe omgeving huis aan huis geflyerd met ons plan om - mocht de loods worden gesloopt - het terrein een échte groenbestemming te geven. Meer dan 110 brieven kwamen retour ter ondersteuning van ons plan; slechts een enkeling was het

er niet mee eens. De voorkeur van buurtgenoten gaat vooral uit naar de optie inheemse tuin/vogelgebied/waterpartij. We hebben prachtige ideeën én iemand die het kan uitvoeren!

De beslissing tot sloop of niet is aan de gemeente. Dat respecteren wij uiteraard. Het is echter belangrijk dat wij als wijkgenoten meedenken wat er na 2024 met dit terrein gebeurt. Morrelen aan het bestemmingsplan lijkt ons risicovol en kan de deur openzetten voor bouwplannen, hier maar wellicht óók in andere delen van het Westduinpark, want dan is de beer los.

En wat een andere bestemming van de loods betreft: in een stad waar door de stikstofcrisis de bouw van duizenden woningen wordt vertraagd of stilgelegd is het idee om een peperdure renovatie te overwegen van een loods in dit natuurgebied (méér stikstof..) behoorlijk ongepast en ook nogal elitair. Dit onderwerp wordt op ons verzoek besproken tijdens de komende algemene ledenvergadering van de wijkvereniging op maandagavond 16 oktober in het clubhuis van Quick.

Het buurtcomité Behoud Bosjes van Poot

„Mijn garage mag niet verdwijnen”

Niet elke omwonende van de voormalige garage is van mening dat de grotendeels houten loods zijn langste tijd heeft gehad en wel kan worden afgebroken. Wie langs het pand aan de Laan van Poot 124 loopt, ziet aan de ramen een bescheiden protestpostertje hangen met de tekst **Geen sloop van onze loods** en daarnaast een afdruk van een foto uit de jaren vijftig waarop je een bruidspaar ziet met op de achtergrond het Duitse bouwwerk dat nu ter discussie staat.

„Dit is mijn ouderlijk huis waar ik ben opgegroeid en de mensen op de foto zijn mijn ouders”, zegt bewoner Maarten de Smit, als biochemicus werkzaam aan de Universiteit Leiden. Mijn ouders, inmiddels beiden overleden, gingen hier in 1957 na hun huwelijk wonen. Ik kwam zelf vier jaar later ter wereld. Ik heb de loods meegemaakt als garage voor de organisatie Bescherming Bevolking, kortweg de BB, maar ook als Appelloods en als theaterbroedplaats. Als kleine kinderen stonden mijn broer en ik voor het raam te kijken naar de imposante vrachtwagens van de BB wanneer die uit de garage kwamen rijden. Dan werden ze ‘uitgelaten’ zoals we dat noemden.”

Geen pasklare oplossing

„Later werd de loods opslagplaats van het favoriete toneelgezelschap van mijn ouders en mij, De

Appel. Er vonden ook repetities en voorstellingen van De Appel plaats en er liepen hier dan ook geregeld ‘Appels’ in het wild langs of je zag ze op de stoep bij de loods hun boterhammetjes eten. Een jaar of zes geleden ben ik bij de broedplaats van *Bureau Dégradé* betrokken geraakt en ik heb er heel bijzondere dingen beleefd. Los van die activiteiten is

de loods nu al 62 jaar een beeld- en sfeerbepalend element van mijn uitzicht. Ik zou dat absoluut niet willen missen en al helemaal niet op grond van de hele en halve onwaarheden die zijn verspreid door het comité ‘Behoud Bosjes van Poot’, alsof dat behoud überhaupt ter discussie staat...”

Maarten de Smit erkent ruitelijk dat hij „helaas geen pasklare oplossing” voor het behoud van de loods heeft. Hij realiseert zich ook dat renoveren veel geld zal kosten. „Maar”, zegt hij, „ik vind het wel merkwaardig dat de bunker onder de Hoge Nol, het duin aan de andere kant van de Bosjes van Poot, de status van gemeentelijk monument heeft en de loods, onderdeel van dezelfde Atlantikwall en zeldzaam goed behouden, niet. Ook staat voor de Bosjes van Poot in het bestemmingsplan als een van de bestemmingen genoemd ‘het behoud en/of herstel van de in het gebied gelegen overblijfselen van de Atlantikwall’, maar valt het terrein van loods en vogeltuin daar net buiten.”

Hardlooppfestijn voor jong en oud ter ere van 110 jaar Haag Atletiek

Op de mistig begonnen maar geleidelijk steeds zonniger wordende eerste zaterdag van september was de atletiekbaan aan de Laan van Poot gehuld in adrenaline en zweet. Haag Atletiek vierde zijn 110de verjaardag met een loopfestijn voor alle leeftijden waar vele tientallen deelnemers op af waren gekomen.

Na een éénkilometerloop voor kinderen tot en met 11 jaar was er een prestatie-loop van 3 kilometer, gevolgd door een wedstrijd van vijf kilometer die door een deel van de wijk liep. Bij dit onderdeel streden ook teams van bewoners uit een aantal Vogelwijkklanen tegen elkaar. Het team van de Kruisbeklaan kwam daarbij als winnaar uit de bus. Bij de prijsuitreiking waren helaas nog maar twee van deze lopers over: vader en zoon Jan en Marijn Hillenius (zie foto). De beker die de 16-jarige Marijn hier trots vasthoudt, is echter ook de verdienste van hun laangenoten Ab Kornegoor, Senne

Lobik en het familietrio Kris, Mikko en Mathis Loveniers. De Kraaienlaan en Tortellaan oververden de tweede en derde plek in het lanenklassement.

Na afloop van de jeugdloop van 1 kilometer kreeg elke deelnemer een herinneringsmedaille. Op een foto, genomen door Kim Lubbers, poseren de trotse Marnix en Sophie-Mireille Wielenga van de Sijzenlaan met hun trofee. De overige foto's van de verschillende onderdelen van het loopfestijn zijn gemaakt door Lodewijk van Dongen.

Op het Leeuwerikplein rolden de ballen voor de twintigste keer

Iedereen kent wel het beeld van pittoreske Franse pleintjes waar onder platanen 'pétanque' wordt gespeeld. De Vogelwijk heeft sinds de zomer van 2003 ook een dergelijke plek: op het Leeuwerikplein bij de kruising met de Spreeuwenlaan. Daar legde de gemeente destijds op initiatief van bewoner Ed van Dijk een keurige jeu-de-boulesbaan aan. De baan werd met een groot buurttoernooi feestelijk in gebruik genomen en sindsdien heeft er bijna jaarlijks (op 1 coronajaar na) zo'n toernooi plaatsgevonden.

Op zaterdag 2 september jongstleden kwamen jong en oud op het pleintje bijeen voor het twintigste Leeuwerik-boulestoernooi, dit keer georganiseerd door Rebecca White, Pieter Maessen, Peter Brugts, Sebastian de Groot en Werner Meijer. Ze hadden een strak speelschema voor de verschillende teams ontworpen (met voorronden op het grasveld van het Leeuwerikplein en finales op het officiële 'centercourt') en gezorgd voor muzikale omlijsting. Verder werden de deelnemers goed in de watten gelegd met diverse geneugten voor de inwendige mens. Bovendien was er voor de jeugd een opgeblazen speelkasteel neergezet. Het team van Pieter Maessen ging er uiteindelijk met de hoofdprijs vandoor en Amélie werd uitgeroepen tot de beste jonge speelster.

De afgelopen maanden hebben wij u als groenverleiders een reeks ‘bouwstenen’ aangereikt om uw tuin klimaatbestendig te maken. Vorige maand sprongen we alvast naar nummer vijf van het onderstaande rijtje (het benutten van regenwater) omdat we nummer 4 wilden bewaren voor het najaar. Dit is immers de beste tijd om bomen te planten.

‘Bouwstenen’ voor uw klimaatbestendige tuin

- 1 Vervang steen door groen (zie het maartnummer)
- 2 Kies de juiste planten
- 3 Voorkom uitdroging van de grond (bedek de grond)
- 4 Behoud en plant een boom**
- 5 Benut regenwater

Boom in je tuin: mooi en nuttig

Er zijn veel redenen om bomen in de tuin te planten of te behouden. Bomen zijn bij uitstek geschikt voor klimaat-adaptatie, verbeteren de directe leefomgeving en zijn een lust voor het oog. Kijk eens in de wijk naar huizen met en zonder boom, wat ziet er mooier uit? De drie-eenheid ‘huisje, boompje, beestje’ komt niet uit de lucht vallen.

Bodem, struiken, planten en ballen kan je goed planten (of verplanten) in de herfst. De bodem is nog warm en vochtig.

De wortels zetten zich stevig vast. De planten gaan in winterslaap om in het vroege voorjaar een groeispart te nemen.

Zo geniet je in maart al van onthuisend groen! Je doet jezelf (en de tuin) een groot plezier.

Onderstaand een aantal overwegingen vóór het planten en behouden van bomen:

Een boom geeft schaduw én verkoeling

Daar kan geen parasol of zonnenscherm tegenop. Weliswaar geeft een parasol schaduw door het zonlicht terug te kaatsen maar bomen onderscheppen het zonlicht en zetten deze energie om in waterdamp. De waterdamp neemt de warmte van de omringende lucht op waardoor verkoeling optreedt.

Onder bomen is het *microklimaat* niet alleen

voor de mens veel aangenamer maar ook voor micro-organismen en planten. Schaduw op de onderbegroeiing, zelfs al is het maar een deel van de dag, voorkomt uitdroging. **We hoeven veel minder te sproeien!** Door hun diepe wortelstelsel kunnen bomen zichzelf langer van water voorzien. Daarnaast heeft het wortelstelsel een belangrijke functie voor het bodemleven.

Een boom haalt CO₂ uit de lucht en produceert zuurstof

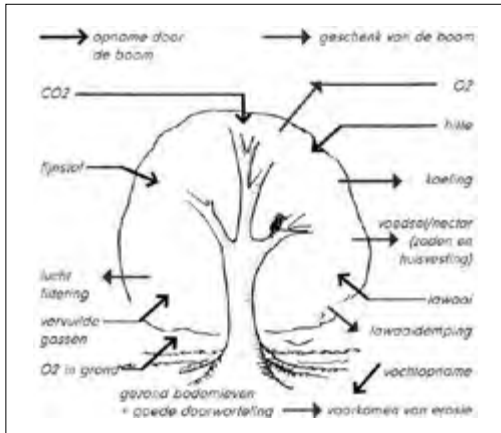
Koolstof wordt opgeslagen en de voor ons nodige zuurstof wordt afgegeven. Goed voor het klimaat en voor ons.

Bomen vangen fijnstof af

Als fijnstof door de lucht vliegt, ademen we het in. Op bladeren blijft fijnstof hangen; dat ademen we niet en het spoelt bij regen weg.

Bomen dragen bij aan de biodiversiteit

O.a. omdat ze schuilplaats en voedsel bieden aan vogels, rupsen en insecten die er op hun beurt voor zorgen dat plaaginsecten worden

bestreden. Vucht- en besdragende bomen vormen bovendien prachtige elementen in voor- en najaar met hun lentebloesem en de diepe kleuren van bes of vrucht in het najaar. Bloesem is een bron van stuifmeel en nectar voor insecten, de bladeren trekken rupsen van fraaie vlinders aan en in het najaar eten vogels de bessen en vruchten. Maar niet alleen vogels!

Fruitbomen leveren ook voedsel voor de mens

Let bij een wandeling door de wijk eens op de fruitbomen in diverse tuinen. Er staan opvallend veel vijgenbomen en er is een grote diversiteit aan pruimen-, appel- en perenbomen en zelfs mispels. Het jaar 2022 was voor de kweeperbomen een zogeheten 'mastjaar' (waarin een boom meer dan gebruikelijk vruchten produceert). Er werd royaal van uitgedeeld en dit

leverde na wat inspanning in de keuken flink wat potten heerlijke kweeperengelei op.

Najaar is beste periode om een boom te planten

Het is dan koeler en vochtiger is. Planten in het voorjaar kan ook, maar vraagt meer zorg tijdens de droge en zonnige perioden.

Allerlei **do's en don'ts** rondom het kiezen en aanplanten van een boom vind je op de website www.klimaatkrachtig.nl. Een boom met een lengte van 1,50 tot 2,50 meter kun je heel goed zelf planten. De kosten van aanschaf van een boom zijn nihil in het licht van de levensduur! Zoek een boom uit die past bij de uitgekozen plek (zon/schaduw en het type ondergrond nat/droog).

Bloeiende tuinbomen aan het Mezenplein

Zonnebloem Challenge

Mededeling voor de kinderen uit de wijk die dit jaar hebben meegedaan met de **Zonnebloem Challenge**: Wie niet op tijd zijn/haar foto van/met de zonnebloem heeft ingestuurd kan dat alsnog doen via e-mail: groenverleiders@gmail.com
In het novembernummer van dit blad publiceren we een collage van inzendingen

De Groenverleiders Vogelwijk (Dick, Eva, Renée en Bernadette) zetten zich in voor het vergroenen en verduurzamen van tuinen in onze mooie tuinstadwijk. Wij zijn bereikbaar via e-mail: groenverleidersvogelwijk@gmail.com Bellen mag ook 06-51120615.

KortOm

Korte berichten en aankondiging van evenementen in de buurt

Concert *Oorlog en Vrede* in Houtrustkerk op 28 oktober

Op zaterdagmiddag 28 oktober wordt om 15.00 uur in de Houtrustkerk (aan het eind van de Beeklaan) het concert 'Oorlog en Vrede' uitgevoerd. Dit actuele project met muziek van Ludwig van Beethoven (Schotse volksliederen) en Arvo Pärt staat in het teken van de emoties die oorlog en het verlangen naar vrede met zich meebrengen.

Centraal in de uitvoering staat het project-koor *De Dames van Jansen en Heren van Serena*, waarbij dirigente Serena Jansen ook solo zingt. Verder werken mee: Cynthia Liem (piano), Marieke Stoel (orgel), Remco Woutersen (cello) en Emmy Storms (viool). Na de pauze zal het koor onder meer het *Prayer for those who shall return* zingen, een gebed voor soldaten die terugkeren uit de oorlog. Dit stuk

werd in 2019 gecomponeerd door de Poolse componist Pawel Lukaszewski.

De toegangsprijs bedraagt € 20 in de voorverkoop en € 22,50 bij de ingang van de Houtrustkerk voor aanvang van het concert. Zie Overigens wordt hetzelfde concert op vrijdagavond 27 oktober in de Lutherse Kerk te Delft uitgevoerd. Zie voor meer informatie en kaartverkoop: www.dezingenderidder.nl

Expositie teken & schilderwerk in koffiekamer Rietzangerlaan 2

Op *zondagmiddag 22 oktober* exposeren zeven creatieve Vogelwijkbewoners in het bekende zaaltje naast de kerk aan de Rietzangerlaan hun tekeningen en schilderijen die zij de afgelopen tijd hebben gemaakt onder leiding van wijkgenoot Joop van Eck.

U bent op die middag tussen 14.00 en 17.00 uur hartelijk welkom.

Te koop zijn dubbele kaarten met o.m. afbeeldingen van het werk, kleine lijstjes voor de kinderkamer en zogeheten Zentangle-werkstukken (kalligrafische tekeningen).

Voorstelling *Sylvia & Ted* in theaterloods Laan van Poot

Na een succesvolle tournee door het land is op vrijdag 10 en zaterdag 11 november om 20.30 uur in de theaterloods *House of Rat* aan de Laan van Poot (ter hoogte van de Nachtegaallaan) de voorstelling *Sylvia & Ted* te zien. Centraal staat daarin de stormachtige relatie tussen de depressieve Amerikaanse dichteres Sylvia Plath (1932-1963) die op dertigjarige leeftijd suïcide pleegde en haar Britse kunstbroeder Ted Hughes (1930-1998) die later zijn tweede vrouw en kind ook als gevolg van zelfmoord verloor.

Het echtpaar wordt gespeeld door David

Geysen en Beaudil Elzenga, die zich intensief in de levens van het dichterspaar hebben verdiept. Meer hierover is te lezen op de website www.houseofrat.nl en tickets zijn verkrijgbaar via dit webadres:

www.ticketkantoor.nl/shop/sylvia-en-ted

Boekenruilbeurs en expositie van bijzondere houtpastels

Op **zondagmiddag 19 november** wordt van 14.30-15.45 uur in het zaaltje naast de St. Albaankerk aan de Rietzangerlaan 2 weer een Vogelwijk-Boekenruilbeurs gehouden. Iedere bezoeker kan drie romans, thrillers, jeugd- of kinderboeken inleveren (wel in goede staat verkerend) en mag er ook drie weer meenemen. Tijdens de ruilbeurs wordt een bijzondere tentoonstelling geopend van zogeheten houtpastels: bewerkte houten planken waarin vanuit de bestaande nerfstructuur tekeningen zijn ontstaan. De houtpastels zijn gemaakt door de van oorsprong Duitse kunstenares Julië Fichter

(1907-2003) die jarenlang in Drenthe woonde en werkte. Ze ontwikkelde een eigen techniek om in harmonie met de bestaande natuurlijke structuur een nieuwe kunstzinnige functie aan het hout te geven. 'Das Holz spricht zu mir' placht ze vaak te zeggen. Enkele van de tentoongestelde houtpastels (zie bijgaande afbeelding als voorbeeld) zijn te koop.

Julië Fichter was de moeder van Annette Langerhorst die naast de kerk woont. Annette zal om 15.00 uur de expositie openen. Aansluitend wordt in het zaaltje om 16.00 uur een concert verzorgd door het duo Albarus (piano en cello). Zie hiervoor de aankondiging elders op deze pagina.

Voor het concert zijn nog kaarten verkrijgbaar via annette@uelenspieghel.nl

Concert Duo Albarus (cello&piano) op 19 november in Rietzangerlaan

Op zondagmiddag 19 november om 16.00 uur geeft het uit Albanië afkomstige *Duo Albarus* in de koffiekamer naast de St. Albaankerk aan de Rietzangerlaan een concert voor piano en cello. Belangstellenden kunnen daarvoor een toegangskaart à 17,50 euro aanschaffen. Stuur daartoe een e-mail naar Annette Langerhorst: annette@uelenspieghel.nl

Het Duo Albarus bestaat uit cellist Martin Grudaj en pianiste Elena Malinova.

Martin studeerde met een 10 af aan de Hogeschool voor de Kunsten in Tirana. In 1995 pakte hij in Groningen zijn cellostudie weer op. In 1999 studeerde hij daar aan het Prins Claus Conservatorium met de hoogste lof af als docerend musicus. Eveneens cum laude voltooide hij de specialisaties van uitvoerend musicus/solo-cel­list en kamermuziek aan het Koninklijk Conservatorium in Den Haag. Momenteel is Martin werkzaam als cello-docent bij de

Muziekschool Amersfoort.

Elena Malinova volgde al op jonge leeftijd pianolessen. In 1993 was zij een van de winnaars van het Internationaal Pianoconcours in Italië. In 1995 vervolgde zij haar studie aan het conservatorium in Groningen en daarna aan het Koninklijk Conservatorium in Den Haag. Zij is momenteel bij beide conservatoria werkzaam als pianocoach en is vaste pianiste van het Noord-Nederlands Orkest.

Ontdek de stad tussen de stations

Voor iedereen die graag in Den Haag wandelt of fietst is er sinds kort de gids *Wandelen en fietsen langs het CID-lint*. Dit is een publicatie van de *Vereniging Vrienden van Den Haag*, uitgebracht ter gelegenheid van haar 50-jarig bestaan. De ellipsvormige route loopt door het Central Innovation District (CID) tussen de stations Den Haag Centraal en Hollands Spoor en achter station Laan van Nieuw Oost-Indië. De lengte is 8 km voor wandelaars en 11 km voor fietsers.

De route voert langs allerlei interessante plekken en verbindt erfgoed, geschiedenis, architectuur, water, groen en openbare kunstwerken. Geniet onder meer van het prachtige uitzicht over de samenvloeiende stromen van Laakhaven en Trekvlief, met het markante oude havenkantoortje. Zie hoe de moderne architectuur bij de Haagse Hogeschool zich verhoudt tot het industriële verleden van de gasfabriek en het gietijzeren spoorviaduct. Leer ook meer over de toekomstige bouw- en groenplannen. De gids telt 60 pagina's, inclusief twee routekaartjes, en is verlucht met foto's uit het verleden en schetsen van nieuwe plannen. Het handige A5-formaat en de ringband vergemakkelijken het meenemen en gebruik onderweg. U kunt de gids aanschaffen bij de VVV

in station Den Haag Centraal tegen betaling van € 5,95. U kunt ook kiezen voor aflevering per post door gebruik te maken van de link www.vriendenvandenhaag.nl onder het kopje 'winkel'. Inclusief verzending is de prijs dan € 8,05.

Kom zingen bij Cantamus Alati!

Zou je graag willen zingen in een klassiek koor? Kom dan zingen bij *Cantamus Alati*, een gemengd Haags concertkoor bestaande uit 65 enthousiaste, meer en minder ervaren zangers, onder wie ook enkele uit de Vogelwijk. Het repertoire van Cantamus Alati (Latijn voor: Wij zingen gevleugeld) strekt zich uit van barokmuziek tot werken van hedendaagse componisten. Ben je tussen de 18 en 65 jaar en wil je meedoen? Alle stemmen zijn welkom!

Misschien wil je eerst graag ons koor beluisteren. Dat is binnenkort mogelijk, want wij geven een concert op **zaterdag 18 november om 20.00 uur in de Antonius Abtkerk, Scheveningseweg 233**.

Na het concert beginnen we met een nieuw programma. Een goed moment om in te stromen! Je kunt vrijblijvend drie repetities meezingen en de sfeer proeven.

Of doe mee met de lessen coaching in koorzang in januari 2024.

Wekelijks repeteren we op donderdag van 20.00-22.00 uur in De Vrije School aan de Abbenbroekweg 7 (in de wijk Duttendel).

De sfeer in het koor is warm en gezellig. Zo is er maandelijks een borrel om elkaar beter te leren kennen en hebben we eens per jaar een repetitieweekend. Onze dirigent is inspirerend en leidt de repetities met humor en energie.

Kijk voor meer informatie op onze website: www.cantamusalati.nl

Kwettertjes

Kleine gratis advertenties over vraag en aanbod, afkomstig van leden van de wijkvereniging

Plaatsingsvoorwaarden

Bedrijfsreclame is niet toegestaan, tenzij het gaat om cursussen en lessen. Aanbevelingen voor huishoudelijke hulp mogen wel, maar alleen met vermelding van eigen telefoonnummer of mailadres van de referent. Een advertentie mag maximaal 2x per jaar worden aangeboden. Aanlevering voor de 18e van elke maand bij mevr. M. Boutkan, Pauwenlaan 99, tel. 3684333. E-mail: mhboutkan@planet.nl

TE HUUR - Per 1 januari 2024 komt een overdekte parkeerplaats op afgesloten terrein beschikbaar. Ingang via Laan van Poot naast de squashbanen. Mail jkprinse@gmail.com of bel 06-510 29 510 voor meer informatie.

OP TE HALEN - Tegen kostprijs van de pot: stekken van de Jacarandaboom. (subtropische boom, bloeit met paarse bloemen). Volgend voorjaar te planten op zonnige plek in grotere tuin. Mevr. M. Hamer, Tjalie Robinsonduin, tel. 06-28438722.

OPPAS GEZOCHT - We zoeken een oppas voor onze 3 kinderen van 3, 6 en 8 jaar op maandag- en dinsdagmiddag van 14.30 tot 18.00u. Graag contact via de mail: emeliebruinsma@hotmail.com

EXPOSITIE - Teken- en schilderwerk van zeven Vogelwijkers te zien op zondag 22 oktober van 14.00-17.00 uur, zaaltje Rietzangerlaan 2a. Onder meer te koop kaarten van het werk. U bent van harte welkom!

BOEK GEZOCHT - Ik ben al een tijdje op zoek naar het boek *Van de kaart geveegd* over wat in Den Haag verdween voor de aanleg van de Atlantikwall. Auteurs: Kees Stal, Maarten van Doorn, 2020. Het is niet meer verkrijgbaar. Als iemand het in zijn bezit heeft zou ik het graag over willen nemen. Mailen of bel naar tony@visee.me; 06-27517137.

GRATIS AANGEBODEN - 2 surfmasten 5 meter (Rotho-Cup) met voet. Nadere informatie: tel. 070-323 63 33.

TIJDELIJKE WONING GEZOCHT - Ik ben samen met mijn dochters van 5 en 9 jaar op zoek naar een tijdelijke woning om de periode te overbruggen tussen het verlaten van het ene huis en het intrekken in het andere. Mijn dochters zitten op de Montessorischool aan de Laan van Poot. Ik zoek een woning in de Vogelwijk/Vruchtenbuurt/Bloemenbuurt-West met minimaal 2 slaapkamers voor de periode 1 november-1 maart (periode kan in overleg korter of langer).

Kent of bent u iemand die zijn of haar huis tijdelijk kan en wil verhuren? U kunt mij bereiken op tel. 06-14754503 of via mail annelieketelle@yahoo.com

WISKUNDEBIJLES - Vmbo, havo, vwo en examentraining. Succes verzekerd! Aan huis of online. NK, SK, Eco in overleg. Tel. : 06-26118927 jeroenvanleeuwen@live.nl

BOEKENRUILBEURS - Zondag 19 november 14.30-15.45 uur, Rietzangerlaan 2a, naast de kerk. Max. 3 boeken inleveren en meenemen. Zie ook elders in dit blad.

GEZOCHT - Advertentiebeheerder voor dit wijkblad. Zie pagina 9.

Nuttige adressen & telefoonnummers

Politie

Alarmnummer bij acute nood, levensgevaar of brand: 112

Algemeen politienummer: 0900-8844

Politiebureau Segbroek, Fahrenheitstraat 192.

Geopend van 08.00 tot 18.00 uur.

Wijkagent: Chiel Lentz.

Tel. 0900 - 8844 (vraag naar Bureau Segbroek Den Haag).

e-mail: chiel.lentz@politie.nl

Werkdagen: ma, di, do, vr en vaak in weekends.

Buurtveiligheid

Hebt u informatie of wilt u informatie over de (on)veiligheid in de wijk, neem dan contact op met het buurtveiligheidsplatform 112Vogelwijk, e-mail: 112vogelwijk@vogelwijkdenhaag.nl

Brandweer:

Bij brand: 112

In alle andere gevallen: (070) 362 11 50

Post Loosduinen/Segbroek tijdens kantooruren:

(070) 359 15 11

Doktersnachtsdienst

tel. (070) 346 96 69

Werkgroep AED Vogelwijk

aedvogelwijk@gmail.com, tel. 06 53414041

Stadsdeelkantoor Segbroek

Fahrenheitstraat 190, tel. (070) 14070.

Directeur: Annette de Graaf, email:

annette.degraaf@denhaag.nl

Openingstijden: Alleen op afspraak

(via www.denhaag.nl onder 'Contact') op maandag, dinsdag, donderdag en vrijdag van 8.30 tot

16.30 uur en op woensdag van 12.00 tot 20.00 uur. Voor paspoorten en rijbewijzen moet u naar stadsdeelkantoor Centrum of Escamp.

Dierenambulance Den Haag

tel. (070) 328 28 28

Klachten telefoon gemeente

Tel. 14070

Informatie over het duingebied

Eric Wisse

tel. 06 - 30 19 88 94

WIJKOUDERENWERK

Segbroek / Vogelwijk

Hulp voor zelfstandig wonende ouderen

Burenhulp Segbroek/Vogelwijk

Tel. (070) 3364716 (voor vraag en aanbod).

Ouderenconsulent

Voor informatie, advies en bemiddeling op het gebied van wonen, welzijn en zorgverlening ten behoeve van ouderen kunt u contact opnemen met ouderenconsulent Linda Hagen via:

(070) 205 24 80 of (06) 81 28 94 86,

e-mail: l.hagen@wijkz.nl.

Wijkbus Segbroek

Voor aanmelding als abonnee (€25 per kwartaal) en vervoersafspraken: bel tussen 08.30 en 10.00 uur met (070) 368 50 70.

Telefooncirkel

Via de ouderenconsulent (070 - 205 24 80 of 070 - 205 26 60) kunnen wijkbewoners ook worden aangesloten bij een 'telefooncirkel'. Dan worden zij dagelijks op vaste tijdstippen gebeld om te weten te komen of alles in orde is.

Thuiszorg

Florence Gezondheid en Zorg

In woonzorgcentrum Uitzicht, Zonnebloemstraat 383, kunt u terecht voor alle informatie op het gebied van zorgverlening.

Tel. (070) 754 55 66. e-mail: info@florence.nl

Haagse Wijk- en Woonzorg (HWW)

O.a. voor thuiszorg, personenalarmering, etc.

Wijkverpleegkundige HWW: 06-82010709

e-mail: instroom@hwwzorg.nl

Tel: (070) 379 33 00 - www.hwwzorg.nl

Evita Zorg Den Haag

(ook voor personenalarmering en spreekuren voor mantelzorgers)

e-mail: info@evitazorg.nl

Tel: (070) 31416000 - www.evitazorg.nl

BabZ

Begeleiding, advies en bemiddeling in de thuiszorg. Thomsonlaan 129.

24/7 bereikbaar. Tel: (070) 239 01 05,

e-mail: info@babzorg.nl - www.babzorg.nl

Wijkvereniging De Vogelwijk

Website

www.vogelwijkdenhaag.nl

Postadres wijkvereniging

Postbus 65923, 2506 EE Den Haag

Bestuur

Voorzitter

Redmar Wolf

e-mail: voorzitter@vogelwijkdenhaag.nl

Secretaris

Lodewijk de Haes

tel. 06 19007710

e-mail: bestuur@vogelwijkdenhaag.nl

Penningmeester

Adam Braithwaite

e-mail: penningmeester@vogelwijkdenhaag.nl

Portefeuille Openbare ruimte

Paul Lohmann

tel. 06 14355222

e-mail: pag.lohmann@gmail.com

Portefeuille Sociale Wijkzaken

Ilonka Sillevs Smitt

e-mail: ilonkasbnb@gmail.com

Commissies

Verkeer

Stef Tours, Fred van der Burg

e-mail: verkeer@vogelwijkdenhaag.nl

Kinderactiviteiten

Alphons Jacobs, Kiplaan 8

e-mail: activiteiten@vogelwijkdenhaag.nl

Activiteiten (volwassenen)

Flip Petri (06-22711850), Yvonne Brouwer,

Marjan Scheeres, Astrid Dogan en Mileen

Boutkan

e-mail: activiteiten@vogelwijkdenhaag.nl

Vogelwijk Energie(k)

Voorzitter: Rutger van Hoogstraten, Fuutlaan 1

Secretaris: Paul Schlotter, Kwartellaan 24

e-mail: info@vogelwijkenergie.nl

Activiteiten & Clubs

Houstruistkoffie

Gezellige ontmoeting met wijkgenoten elke eerste en derde maandag van de maand van 10.30-12.00 uur, Tennispaviljoen Houtrust.

Vogelwijk Dinerclub

Elke laatste maandag van de maand eten op diverse locaties. Organisatie: Hedy de Munk en Edith Haasbroek. Info: hmdemunk@gmail.com of edith.haasbroek@gmail.com

Huiskamerbridgeclub

Elline van Dijk, tel. 3659257,

e-mail: bridgevogelwijk@gmail.com

Jeu de boules

Sportveld Laan v. Poot, dinsdag 14.00-16.00 uur.

Info: Pieter Cusell, tel. 06 43492040,

e-mail: pieter.cusell@gmail.com

Conditietraining voor mannen

di. avond 20.30-21.45, Segbroek College, Klaverstraat Frank v.d. Maaten, tel. 06 51182353

Damesgymnastiek

Donderdag 20.15-21.15, Gymzaal Heldringschool

Ineke Spaanbroek, tel. 365 30 02,

e-mail: inekecastel@gmail.com

Seniorengym (m/v)

Zaterdag 10.00-11.00 uur, Sportclub Westduin

Laan van Poot 355A, Angela Turfboer

turfboer6@gmail.com, tel. 06 44900977

Volleybalclub

Woensdag 20.15-22.00 uur Sportclub Westduin, Laan van Poot 355A.

Willem Korteweg, tel. 06 11928401

Ledenadministratie

voor aanmeldingen, opzeggingen en adreswijzigingen

Paul Raasveldt, Patrijslaan 6,

tel. 06 24778721,

e-mail: leden@vogelwijkdenhaag.nl

De contributie voor de wijkvereniging (incl. het maandblad) bedraagt € 15,- per gezin per jaar. Voor de contributiebetaling wordt jaarlijks een factuur toegezonden.

Rek.nr. wijkvereniging:

IBAN: NL61 INGB 0001783722